T002 A HÀM II 06-Đại Bát Niết Bàn Q.hạ

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

Ñöùc Nhö Lai noùi keä xong, baûo caùc Tyø-kheo: –Caùc thaày neân bieát, taát caû caùc haønh ñeàu laø voâ thöôøng. Ta nay thaân theå duø laø kim cöông cuõng khoâng traùnh khoûi voâ thöôøng bieán ñoåi. ÔÛ trong neûo sanh töû thaät laø ñaùng sôï, caùc thaày neân sieâng naêng tinh taán tu taäp doác mong mau ra khoûi bieån löûa sanh töû aáy. Ñaây chính laø lôøi daïy sau cuøng cuûa Ta. Thôøi gian Ta vaøo Nieát-baøn ñaõ ñeán. Luùc aáy caùc thaày Tyø-kheo vaø haøng trôøi, ngöôøi nghe Phaät daïy nhö theá thì cuùi ñaàu buoàn baõ, than khoùc, coù ngöôøi ngaát xæu ngaõ xuoáng ñaát. Ñöùc Nhö Lai lieàn vì taát caû maø daïy: –Caùc vò khoâng neân buoàn thöông saàu naõo, taùnh töôùng cuûa caùc haønh ñeàu laø nhö vaäy. Baáy giôø Ñöùc Nhö Lai lieàn vaøo ñònh Sô thieàn, rôøi Sô thieàn vaøo Nhò thieàn, rôøi Nhò thieàn vaøo Tam thieàn, rôøi Tam thieàn vaøo Töù thieàn, rôøi Töù thieàn vaøo Khoâng xöù, rôøi Khoâng xöù vaøo Thöùc xöù, rôøi Thöùc xöù vaøo Voâ sôû höõu xöù, rôøi Voâ sôû höõu xöù vaøo Phi töôûng phi phi töôûng xöù, rôøi Phi töôûng phi phi töôûng xöù thì vaøo ñònh Dieät taän. Khi aáy, Toân giaû A-nan thaáy Ñöùc Nhö Lai laëng yeân khoâng noùi, caùc chi theå nôi thaân töôùng laïi khoâng chuyeån ñoäng, lieàn rôi nöôùc maét, noùi: –Ñöùc Theá Toân nay ñaõ vaøo Nieát-baøn. Toân giaû A-naäu-laâu-ñaø noùi vôùi Toân giaû A-nan: –Ñöùc Nhö Lai hieän giôø chöa vaøo Nieát-baøn. Thaân töôùng Ngaøi vaéng laëng khoâng dao ñoäng chính laø vì Ngaøi ñang nhaäp ñònh Dieät taän. Khi aáy Ñöùc Theá Toân ra khoûi ñònh Dieät taän, laïi trôû vaøo ñònh Phi töôûng phi phi töôûng xöù, cho ñeán theo thöù lôùp vaøo laïi Sô thieàn, laïi rôøi Sô thieàn vaøo Nhò thieàn, rôøi Nhò thieàn vaøo Tam thieàn, rôøi Tam thieàn vaøo Töù thieàn, lieàn ôû ñaáy maø vaøo Nieát-baøn. Baáy giôø Toân giaû A-naäu-laâu-ñaø noùi vôùi Toân giaû A-nan: –Ñöùc Theá Toân ñaõ vaøo Töù thieàn, ngay ôû ñaáy maø nhaäp Nieát-baøn. Khi aáy Toân giaû A-nan vaø boán boä chuùng nghe Toân giaû A-naäu-laâu- ñaø noùi nhö theá thì ñeàu buoàn baõ, than khoùc ngheïn ngaøo, khoâng ai laø khoâng ñau xoùt toät cuøng. Caùc vò cuøng than: –Con maét cuûa theá gian ñaõ maát, sao maø mau vaäy! Taát caû chuùng sanh töø nay veà sau bieát ai laø ngöôøi daãn daét? Haøng trôøi, ngöôøi suy giaûm, ñöôøng aùc ngaøy caøng taêng. Khi aáy treân hö khoâng, taùm boä chuùng Trôøi, Roàng… ñeàu thöông khoùc, nöôùc maét raøn ruïa nhö möa, cuøng nhau than:

59 KINH ĐẠI BÁT NIẾT BÀN - TRƯỜNG A HÀM II –Chuùng ta töø nay laáy ai laø ngöôøi ñeå quay veà nöông töïa, gioáng nhö treû thô maát ñi meï hieàn. Ba ñöôøng aùc ngaøy caøng môû roäng, cöûa giaûi thoaùt vöøa kheùp kín. Taát caû chuùng sanh chìm ñaém trong bieån khoå, cuõng nhö ngöôøi beänh khoâng coù löông y, nhö keû ñui muø khoâng ngöôøi daãn daét, chuùng ta xa rôøi Ñaáng Phaùp Vöông Voâ Thöôïng thì lieàn thaáy giaëc phieàn naõo xaâm phaïm böùc baùch. Than thôû nhö theá roài thì cuøng buoàn baõ, saàu naõo khoâng töï ngaên ñöôïc. Luùc aáy, ôû thaønh Cöu-thi-na, caùc vò Löïc só voán ñeàu traùng kieän gioáng nhö voi maïnh, thaáy Ñöùc Nhö Lai vaøo Nieát-baøn thì tinh thaàn khoán khoå, nhö ngöôøi môùi maéc beänh. Ngay luùc aáy,

ñaïi ñòa chaán ñoäng, troáng trôøi töï vang leân, nöôùc nôi boán bieån lôùn soùng daäy cuoàn cuoän, nuùi chuùa Tu-di töï nhieân rung chuyeån, gioù cuoán, baõo noåi, röøng caây nghieâng ngaõ, tan taùc, xaùc xô, raát laï luøng, khaùc vôùi söï thöôøng. Baáy giôø Ñaïi Phaïm thieân vöông noùi keä: Quaù khöù cuøng vò lai Vaø ngay trong hieän taïi Khoâng coù chuùng sanh naøo Laø thoaùt khoûi voâ thöôøng. Nhö Lai, Ñaáng Toái thöôïng Thaân kim cang beàn chaéc Coøn khoâng khoûi voâ thöôøng Huoáng chi nhöõng ngöôøi khaùc Taát caû caùc chuùng sanh Meán tieác baûo veä thaân Duøng höông hoa trang söùc Khoâng bieát seõ huûy dieät Nhö Lai thaân saéc vaøng Töôùng haûo thaät trang nghieâm. Roài cuõng ñeàu xaû boû. Ñeå vaøo Baùt-nieát-baøn Ñoaïn döùt caùc phieàn naõo Thaønh Baäc Nhaát Thieát Trí Cuõng coøn chöa thoaùt khoûi Huoáng keû bò buoäc raøng! Trôøi Ñeá-thích lieàn noùi keä: Taùnh taát caû caùc haønh

Thaät laø phaùp sanh dieät.
Ñaáng Löôõng Tuùc toái thaéng
Roài cuõng veà vaéng laëng.
Löûa tam ñoäc böøng chaùy
Luoân thieâu ñoát chuùng sanh
Khoâng coù maây ñaïi bi
Ai laøm möa khieán dieät?
Toân giaû A-naäu-laâu-ñaø cuõng noùi keä:
Hoâm nay Ñöùc Theá Toân
Caùc caên khoâng dao ñoäng
Taâm yù höôùng caùc phaùp
Maø xaû boû thaân naøy
An nhieân döùt tö löï
Cuõng khoâng coøn caùc thoï
Nhö daàu heát ñeøn taét
Nhö Lai dieät cuõng vaäy.
Toân giaû A-nan cuõng noùi keä:
Ñaïi ñòa boãng chaán ñoäng
Gioù maïnh thoåi boán beà
Bieån nöôùc soùng cuoän daâng
Nuùi baùu Tu-di chuyeån
Trôøi ngöôøi taâm buoàn ñau
Khoùc than nhö möa ñoå
Thaûy ñeàu raát lo sôï.
Nhö bò phi nhaân baét
Do Phaät vaøo Nieát-baøn
Neân môùi coù vieäc aáy.

Baáy giôø trong chuùng coù caùc vò Tyø-kheo vaø trôøi ngöôøi chöa ñaït ñaïo thaáy Ñöùc Nhö Lai ñaõ vaøo Nieát-baøn, loøng saàu naõo, laên loùc treân ñaát than khoùc. Ngöôøi ñaõ ñaéc ñaïo thì than thôû:

–Theá gian khoå vì voâ thöôøng; ai cuõng ñau buoàn, thöông khoùc khoâng theå töï kieàm cheá.

Toân giaû A-naäu-laâu-ñaø thaáy theá beøn noùi vôùi caùc thaày Tyø-kheo vaø haøng trôøi ngöôøi:

–Caùc vò khoâng neân sanh taâm buoàn phieàn saàu naõo. Ñöùc Nhö Lai tröôùc ñaõ vì caùc vò noùi raèng taùnh töôùng cuûa caùc haønh laø nhö vaäy, vì sao

 laïi coøn buoàn khoùc? Toân giaû A-nan noùi vôùi moïi ngöôøi töø boán phöông xa ñeán: –Ñöùc Nhö Lai nay ñaõ vaøo Nieát-baøn roài. Moïi ngöôøi nghe Toân giaû A-nan noùi vaäy ñeàu buoàn baõ thöông khoùc, caát tieáng ngheïn ngaøo thöa vôùi Toân giaû A-nan: –ÔÛ ñaây hieän quaù ñoâng ngöôøi, trong khoaûng ba möôi hai du-xaø-na cuõng ñeàu kín choã. Mong Toân giaû saép xeáp theo thöù töï cho chuùng toâi ñöôïc ñeán gaàn tröôùc Ñöùc Nhö Lai ñeå chieâm ngöôõng, leã baùi, cuùng döôøng laàn sau cuøng. Nhö Lai ra ñôøi raát khoù gaëp gôõ, nhö hoa Öu-ñaøm-baùt-la ñuùng thôøi môùi hieän. Nay töï thaân chuùng toâi ñöôïc ôû taïi choã Ñöùc Phaät vaøo Nieát- baøn, kính mong thöông xoùt ñeå cho chuùng toâi ñöôïc nhìn thaáy chieâm ngöôõng. Toân giaû A-nan nghe moïi ngöôøi noùi nhö theá, beøn suy nghó: “Nhö Lai ra ñôøi raát laø khoù gaëp, ñöôïc cuùng döôøng sau cuøng laïi cuõng raát khoù. Ta nay neân saép ñaët cho nhöõng ai ñöôïc cuùng döôøng Phaät tröôùc? Nay neân cho caùc Tyø-kheo-ni vaø Öu-baø-di ñöôïc ñeán tröôùc cuùng döôøng thaân Phaät, vì nhöõng ngöôøi aáy laø thaân nöõ yeáu ñuoái, xöa nay chöa chaéc ñaõ ñöôïc ñeán choã Nhö Lai, do ñoù neân cho hoï ñöôïc tôùi leã baùi tröôùc”. Nghó nhö vaäy roài lieàn goïi caùc vò Tyø-kheo-ni vaø Öu-baø-di cho bieát laø hoï ñöôïc öu tieân cho ñeán tröôùc kim thaân Ñöùc Nhö Lai ñeå chieâm ngöôõng, cuùng döôøng. Caùc vò Tyø-kheo-ni cuøng voâ löôïng caùc vò Öu-baø-di ñeàu ñeán choã Phaät, troâng thaáy Ñöùc Nhö Lai ñaõ vaøo Nieát-baøn thì ñeàu than khoùc saàu khoå, laàn löôït vaây quanh leã baùi, lôùp lôùp cuùng döôøng. Khi aáy coù moät vò Öu-baø-di ngheøo khoå, ñaõ moät traêm tuoåi, thaáy caùc vò Baø-la-moân vaø Saùt-lôïi, Tröôûng giaû, Cö só, caùc Löïc só cuøng vôï, con quyeán thuoäc cuûa hoï, giaø treû lôùn nhoû, duøng hoa höông thôm quyù laàn löôït cuùng döôøng. Tuûi thaân ngheøo khoù, chæ rieâng mình khoâng ñöôïc nhö yù nguyeän, trong loøng suy nghó: “Nhö Lai ra ñôøi raát khoù gaëp, cuùng döôøng laàn sau cuøng laïi cuõng raát khoù, maø nay ta thì cuøng khoán, khoâng laáy gì ñeå töï toû baøy”. Nghó nhö vaäy roài laïi caøng theâm xoùt xa, ñi ñeán gaàn chaân cuûa Phaät, taâm raát aûo naõo, khoùc rôi nöôùc maét, laøm baån chaân Phaät, phaùt nguyeän: “Nguyeän cho con ñôøi sau sanh ra choán naøo cuõng thöôøng ñöôïc thaáy Phaät”. Caùc Tyø-kheo-ni vaø Öu-baø-di cuùng döôøng xong, lieàn trôû veà choã cuõ. Toân giaû A-nan laïi baùo khaép cho caùc ngöôøi khaùc: –Caùc vò Tyø-kheo-ni vaø Öu-baø-di ñaõ cuùng döôøng xong, chö vò coù theå tröôùc sau thöù lôùp vaøo vieáng.

Luùc aáy moïi ngöôøi laàn löôït vaøo leã baùi, ñi ñeán choã Phaät, thaáy Ñöùc Nhö Lai ñaõ vaøo Nieát-baøn, thì ñeàu keâu khoùc thaûm thieát, buoàn thöông voâ haïn, roài theo thöù lôùp daâng caùc phaåm vaät cuùng döôøng. Baáy giôø caùc vò Löïc só nhoùm hoïp laïi, cuøng baøn baïc: “Nay chuùng ta phaûi laøm leã traø tyø nhuïc thaân cuûa Nhö Lai nhö theá naøo? Ñöùc Nhö Lai khi saép vaøo Nieát-baøn chaéc coù ñeå laïi lôøi chæ daïy”. Baøn luaän xong, hoï cuøng nhau ñeán hoûi Toân giaû A-nan: –Chuùng toâi nay muoán laøm leã traø tyø nhuïc thaân Ñöùc Nhö Lai, vaäy phöông thöùc aáy nhö theá naøo? Ñöùc Theá Toân khi saép vaøo Nieát-baøn chaéc coù ñeå laïi lôøi chæ daïy, xin Toân giaû höôùng daãn cho. Toân giaû A-nan noùi vôùi caùc vò Löïc só: –Ñöùc Nhö Lai ñaõ di giaùo laø caùch thöùc traø tyø nhuïc thaân cuûa Ngaøi cuøng vôùi vua Chuyeån luaân thaùnh vöông khoâng khaùc. Toân giaû A-nan lieàn noùi laïi ñaày ñuû coâng vieäc maø Ñöùc Phaät ñaõ chæ daãn truyeàn daïy. Caùc vò Löïc só nghe Toân giaû A-nan noùi xong, lieàn cuøng nhau saém söûa ñaày ñuû caùc vaät duïng duøng cho vieäc traø tyø heát söùc trang nghieâm. Tröôùc tieân laø taïo xe baùu, chaïm troå ñeïp ñeõ trang nghieâm, roài cung thænh nhuïc thaân Nhö Lai ñeå treân xe baùu, ñoát höông raûi hoa, taáu caùc thöù kyõ nhaïc, ca tuïng taùn thaùn; ôû trong lôøi nhaïc giaûng noùi veà caùc phaùp khoå, khoâng, voâ thöôøng, voâ ngaõ, baát tònh. Caùc vò Löïc só laïi baïch Toân giaû A-nan: –Nhö Lai nay ñaõ vaøo Nieát-baøn, ñöôïc cuùng döôøng laàn sau cuøng raát laø khoù gaëp, chuùng con xin cung thænh löu laïi nhuïc thaân Nhö Lai trong baûy ngaøy baûy ñeâm ñeå thoûa yù cuùng döôøng, khieán cho taát caû haøng trôøi, ngöôøi soáng trong coõi sinh töû ñeàu ñöôïc an laïc. Toân giaû A-nan ñem lôøi cuûa caùc vò Löïc só hoûi Toân giaû A-naäu-laâu- ñaø, Toân giaû A-naäu-laâu-ñaø ñaùp: –Laønh thay! Tuøy yù caùc vò aáy. Toân giaû A-nan beøn baûo caùc vò Löïc só: –Caùc vò ñöôïc pheùp löu laïi nhuïc thaân cuûa Ñöùc Phaät trong baûy ngaøy baûy ñeâm ñeå coâng vieäc cuùng döôøng chieâm baùi ñöôïc maõn nguyeän. Caùc vò Löïc só nghe Toân giaû A-nan noùi nhö theá, trong loøng tuy raát buoàn maø laïi cuõng möøng vui, lieàn ôû trong röøng baøy bieän caùc vaät phaåm cuùng döôøng ñuû trong baûy ngaøy. Baáy giôø caùc vò Löïc só ñem boâng, meàn môùi vaø luïa moûng quaán quanh nhuïc thaân Ñöùc Nhö Lai, sau ñaáy ñaët vaøo trong kim quan. Trong kim quan aáy raûi caùc boät höông ngöu ñaàu, chieân

63 KINH ĐẠI BÁT NIẾT BÀN - TRƯỜNG A HÀM II ñaøn vaø caùc hoa thôm, roài ñem kim quan ñaët trong quaùch baèng baïc, ñem quaùch baèng baïc ñaët trong quaùch baèng ñoàng, laïi ñem quaùch baèng ñoàng ñaët trong quaùch baèng saét, roài ñöa quaùch baèng saét ñoù ñaët treân xe baùu, taáu caùc loaïi nhaïc ca tuïng taùn thaùn. Chö Thieân treân hö khoâng tung raûi caùc thöù hoa Maïn-ñaø-la, Ma-ha maïn-ñaø-la, Maïn-thuø-sa, Ma-ha maïn-thuø-sa vaø troåi nhaïc trôøi lôùp lôùp lieân tuïc cuùng döôøng, sau ñoù, môùi laàn löôït haï caùc loïng baùu che kim quan xuoáng. Caùc vò Löïc só cuøng nhau noùi: –Thôøi gian baûy ngaøy ñaõ qua, chuùng ta neân röôùc kim quan Ñöùc Nhö Lai ñi nhieãu quanh thaønh, khieán cho daân chuùng thoûa loøng cuùng döôøng, sau ñoù seõ döøng laïi phía Nam cuûa kinh thaønh ñeå laøm leã traø tyø. Noùi xong hoï cuøng nhau röôùc kim quan Ñöùc Nhö Lai, nhöng ñaõ ñem heát söùc löïc maø nhaác vaãn khoâng leân ñöôïc. Moïi ngöôøi ñeàu kinh haõi, cho laø

ñieàu kyø laï khoâng bieát vì lyù do gì, lieàn ñem vieäc naøy hoûi Toân giaû A-naäu-laâu-ñaø: –Chuùng toâi cuøng nhau muoán röôùc kim quan cuûa Phaät ñi nhieãu quanh thaønh, trôû veà cöûa thaønh phía Nam ñeå cuùng döôøng vaø laøm leã traø tyø, duø ñaõ vaän duïng heát söùc löïc maø vaãn khoâng theå naâng leân, chaúng roõ vieäc naøy laø nhö theá naøo? Xin Toân giaû chæ daïy cho chuùng toâi. Toân giaû A-naäu-laâu-ñaø noùi vôùi hoï: –Sôû dó nhö vaäy laø vì chö Thieân treân hö khoâng muoán thænh kim quan cuûa Phaät ñi nhieãu quanh thaønh, töø cöûa phía Baéc röôùc vaøo ñaët chính giöõa thaønh, nhaän caùc phaåm vaät cuùng döôøng cuûa trôøi ngöôøi, sau ñaáy thì töø phía Ñoâng ñi ra, ñeán taïi nôi khu vöïc baûo thaùp noåi tieáng maø laøm leã traø tyø. Caùc vò Löïc só nghe lôøi giaûi thích nhö theá thì cuøng nhau noùi: –YÙ cuûa chö Thieân nhö vaäy cuõng neân thuaän theo. Caùc vò aáy lieàn thænh kim quan cuûa Phaät ñi nhieãu quanh thaønh moät voøng, töø cöûa phía Baéc laàn löôït ñi vaøo ñaët ôû chính giöõa thaønh, ñeå cho haøng trôøi ngöôøi ñöôïc cuùng döôøng thoûa nguyeän, troãi caùc khuùc nhaïc vi dieäu, ñoát höông raûi hoa, ca tuïng taùn thaùn. Chö Thieân ôû treân khoâng tung raûi voâ soá caùc hoa Maïn-ñaø-la, hoa Ma-ha maïn-ñaø-la, hoa Maïn-thuø-sa, hoa Ma-ha maïn-thuø-sa, cuøng taáu voâ soá caùc khuùc nhaïc trôøi ñeå cuùng döôøng. Cuùng döôøng xong, hoï lieàn thænh kim quan töø cöûa thaønh phía Ñoâng ñi ra ñeán choã khu vöïc ñeàn thaùp baùu noåi tieáng. Ñeán nôi, caùc haøng Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di, Trôøi, Roàng… taùm boä chuùng, taát caû ñeàu thöông caûm, ngheïn ngaøo khoâng theå töï kieàm cheá, cuøng nhau gom caùc loaïi goã quyù ngöu

ñaàu, chieân ñaøn vaø nhöõng thöù goã thôm khaùc chaát thaønh ñoáng, laïi ngay nôi ñoáng goã thôm traûi taám luïa daøy, caêng maøn baùu lôùn ñeå che ôû treân, khieâng baûo quan ñi nhieãu quanh ñoáng goã thôm baûy voøng, ñoát höông raûi hoa, taáu caùc thöù kyõ nhaïc, roài ñem baûo quan ñaët treân ñoáng goã thôm aáy, duøng daàu thôm quyù röôùi leân treân. Baáy giôø boán boä chuùng cuøng chö Thieân, loaøi ngöôøi ñeàu löu luyeán boài hoài, xoùt xa, khoâng theå töï kieàm cheá, lieàn töø döôùi chaâm löûa ñoát nhöng löûa khoâng chaùy ñöôïc, chaâm ñoát nhö vaäy cho ñeán ba laàn cuõng vaãn nhö theá. Khi aáy moïi ngöôøi ñem vieäc naøy hoûi Toân giaû A-naäu-laâu-ñaø: –Vì sao ba laàn ñoát ñoáng cuûi thôm maø vaãn khoâng chaùy? Toân giaû A-naäu-laâu-ñaø noùi: –Sôû dó nhö vaäy laø vì Toân giaû Ma-ha Ca-dieáp ñang ôû nöôùc Ñaïc-xoa- na-kyø-lôïi nghe tin Ñöùc Nhö Lai saép vaøo Nieát-baøn lieàn cuøng vôùi naêm traêm thaày Tyø-kheo töø nöôùc aáy voäi trôû veà ñeå ñöôïc troâng thaáy Ñöùc Theá Toân laàn cuoái cuøng. Vì vaäy Ñöùc Nhö Lai ñaõ khieán cho löûa khoâng chaùy. Moïi ngöôøi nghe noùi nhö vaäy thì ñeàu khen laø vieäc raát ñaëc bieät, kyø laï. Luùc naøy Toân giaû Ma-ha Ca-dieáp ôû taïi nöôùc Ñaëc-xoa-na-kyø-lôïi, töø nôi xa nghe tin Ñöùc Nhö Lai taïi thaønh Cöu-thi-na saép vaøo Nieát-baøn, trong loøng voâ cuøng buoàn thöông nhôù töôûng, beøn cuøng vôùi naêm traêm thaày Tyø-kheo voäi vaõ leân ñöôøng trôû veà, coøn caùch thaønh khoâng xa, nhöng thaân theå quaù meät moûi, nôi ôû beân ñöôøng, caû ñoaøn taïm ngoài nghæ beân goác caây. Chôït thaáy moät ngoaïi ñaïo tay caàm caønh hoa Maïn-ñaø-la, Toân giaû Ma-ha Ca-dieáp lieàn hoûi: –Hieàn giaû töø ñaâu laïi? Vò aáy ñaùp: –Toâi töø thaønh Cöu-thi-na laïi. Toân

giaû Ca-dieáp laïi hoûi: –Hieàn giaû coù bieát thaày toâi laø Baäc ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri khoâng? Vò kia lieàn noùi: –Bieát, thaày cuûa Toân giaû ôû giöõa hai coäi caây trong röøng Sa-la, taïi thaønh Cöu-thi-na, vaøo Nieát-baøn nay ñaõ baûy ngaøy. Vöøa roài, chính taïi khu vöïc ñeàn thaùp baùu noåi tieáng saép laøm leã traø tyø, trôøi ngöôøi ñoâng ñuû cuøng nhau cuùng döôøng, toâi ôû choã aáy neân coù ñöôïc caønh hoa trôøi naøy. Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp nghe noùi nhö vaäy thì ñau buoàn ngheïn ngaøo.

65 KINH ĐẠI BÁT NIẾT BÀN - TRƯỜNG A HÀM II Caùc thaày Tyø-kheo ñeàu öu saàu, vaät vaõ, coù ngöôøi ngaát xæu ngaõ treân ñaát, cuøng nhau than thaàm: “OÂi thoâi, khoå thay! Con maét cuûa theá gian ñaõ maát!”. Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp an uûi: –Caùc thaày khoâng neân quaù saàu khoå nhö theá. Taùnh chaát vaø hình töôùng cuûa caùc haønh ñeàu nhö vaäy. Ñöùc Nhö Lai, Ñaáng Toân quyù baäc nhaát coøn khoâng traùnh khoûi huoáng chi laø keû khaùc. Neân sieâng naêng caàu mong xa lìa noãi khoå ôû ñôøi. Nay chuùng ta mau leân ñöôøng ñeán khu vöïc ñeàn thaùp baùu noåi tieáng kia ñeå leã baùi chieâm ngöôõng. Khi aáy trong chuùng coù maáy vò Tyø-kheo lôùn tuoåi xuaát gia, ngu si keùm hieåu bieát cuøng noùi: –Khi Phaät coøn ôû ñôøi luoân ngaên caám khieån traùch chuùng ta khoâng ñöôïc buoâng lung taâm yù, nay Phaät ñaõ vaøo Nieát-baøn roài thì khoûi bò raày la nöõa, coøn gì thích thuù baèng. Baáy giôø Toân giaû Ca-dieáp cuøng caùc thaày Tyø-kheo tieán veà thaønh Cöu- thi-na, ñeán khu vöïc ñeàn thaùp baùu noåi tieáng, troâng thaáy kim quan Ñöùc Nhö Lai ñaët treân ñoáng cuûi thôm thì ñeàu than khoùc nöôùc maét tuoân traøo, cuøng ñi nhieãu quanh ñaáy baûy voøng roài böôùc leân ñoáng cuûi thôm ñeán saùt choã ñaët kim quan, nôi phía döôùi phaàn chaân cuûa Ñöùc Nhö Lai keâu gaøo khoùc than, cung kính ñaûnh leã. Khi aáy Ñöùc Nhö Lai töø trong kim quan ñeå loä ra hai chaân. Toân giaû Ca-dieáp thaáy theá caøng taêng theâm buoàn sôï. Caùc haøng trôøi, ngöôøi thaáy vieäc kyø laï ñaëc bieät hy höõu nhö vaäy ai cuõng thôû than, caøng theâm buoàn khoå löu luyeán. Toân giaû Ca-dieáp nhaän thaáy treân chaân Phaät coù chaám baån lieàn quay laïi hoûi Toân giaû A-nan: –Treân chaân Ñöùc Nhö Lai do nhaân duyeân gì maø coù veát baån naøy? Toân giaû A-nan ñaùp: –Ñöùc Nhö Lai khi môùi vaøo Nieát-baøn, boán boä chuùng coù maët raát ñoâng. Khi aáy toâi suy nghó: “Neáu ñeå ñaïi chuùng cuøng moät luùc tieán haønh leã baùi, nhöõng ngöôøi nöõ yeáu ñuoái khoâng chaéc ñöôïc ñeán tröôùc Phaät”, lieàn chaáp thuaän cho caùc chuùng Tyø-kheo-ni vaø Öu-baø-di ñöôïc öu tieân ñeán choã Ñöùc Nhö Lai ñeå leã baùi, cuùng döôøng. Luùc aáy, coù moät vò Öu-baø-di ngheøo khoù, ñaõ moät traêm tuoåi, thaáy caùc haøng Baø-la-moân, Saùt-lôïi, Tröôûng giaû, Cö só, Löïc só cuøng vôi con quyeán thuoäc cuûa hoï, giaø treû, lôùn nhoû ñeàu ñem caùc ñuû loaïi höông hoa vi dieäu cuùng döôøng, thì baø aáy tuûi thaân ngheøo khoå, khoâng coù gì ñeå bieåu loä loøng thaønh, nghó nhö vaäy neân caøng buoàn thöông, ñeán choã chaân Ñöùc Phaät loøng theâm aùo naõo khoùc than rôi nöôùc maét khieán nôi chaân Ñöùc Nhö Lai coù veát dô.

Toân giaû Ca-dieáp nghe noùi nhö vaäy trong loøng khoâng vui, quôû traùch Toân giaû A-nan khoâng lo lieäu ngaên ngöøa ñeå ñeán noãi coù veát baån aáy. Roài Toân giaû

duøng höông hoa cuùng döôøng kim quan cuûa Ñöùc Phaät, leã baùi taùn thaùn thaûy ñeàu hoaøn taát, khi aáy hai chaân cuûa Ñöùc Nhö Lai töï nhieân thaâu vaøo. Toân giaû Ca-dieáp lieàn böôùc xuoáng ñaát. Do thaàn löïc cuûa Phaät, ñoáng cuûi thôm töï nhieân chaùy, boán maët löûa boác leân, traûi qua baûy ngaøy kim quan môùi chaùy heát. Luùc aáy chö Thieân beøn röôùi möa daäp taét ngoïn löûa, caùc vò Löïc só lo vieäc thaâu nhaët xaù-lôïi. Do ngaøn lôùp luïa quaán quanh nhuïc thaân Phaät, lôùp trong cuøng vaø moät lôùp ôû ngoaøi chöa chaùy coøn nhö cuõ cuõng boïc xaù-lôïi ôû trong. Cuøng luùc, chö Thieân töø hö khoâng tung raûi voâ soá caùc loaïi hoa thôm ñeïp vaø taáu kyõ nhaïc ca tuïng taùn thaùn cuùng döôøng xaù- lôïi. Baáy giôø taát caû ñaïi chuùng coù maët cuøng caùc vò Löïc só ñeàu baøy caùc thöù phaåm vaät ñeå cuùng döôøng. Caùc vò Löïc só lieàn duøng bình baèng vaøng thu nhaët xaù-lôïi, ñaët treân xe baùu ñoát höông raûi hoa, taáu caùc loaïi kyõ nhaïc, röôùc trôû veà thaønh, döïng laàu cao lôùn ñem bình ñöïng xaù-lôïi aáy ñaët ôû treân laàu, laïi sai boán loaïi binh chuûng lo coâng vieäc giöõ gìn, chæ chaáp nhaän cho caùc thaày Tyø-kheo vaø Tyø-kheo-ni vaøo leã baùi, thöù lôùp cuùng döôøng. Ngoaøi ra, caùc baäc Quoác vöông, Baø-la-moân, Tröôûng giaû, Cö só, taát caû daân chuùng ñeàu khoâng cho ñeán tröôùc nôi ñeå xaù-lôïi. Baáy giôø vua A-xaø-theá, con baø Vi-ñeà-hi nghe tin caùc vò Löïc só kia thaâu nhaän xaù-lôïi cuûa Phaät ñeå treân laàu cao, laïi coøn duøng ñeán boán thöù quaân binh ñeå doác lo vieäc phoøng veä, giöõ gìn, thì loøng raát buoàn phieàn, laïi cuõng töùc giaän caùc vò Löïc só kia, lieàn sai ngöôøi thaân tín ñeán noùi vôùi caùc vò Löïc só: –Ñöùc Theá Toân khi coøn ôû ñôøi cuõng laø thaày cuûa toâi, khi Ngaøi vaøo Nieát-baøn, toâi raát aân haän vì khoâng ñöôïc gaëp. Toâi cuøng Ñöùc Theá Toân ñeàu laø gioøng Saùt-ñeá-lôïi, caùc vò sao rieâng thu nhaët xaù-lôïi ñem ñeå nôi laàu cao laïi coøn boá trí boán thöù quaân binh lo phoøng veä, giöõ gìn khoâng phaân chia cho ngöôøi khaùc? Caùc vò neân phaân chia cho toâi moät phaàn, vì toâi muoán xaây döïng thaùp cao ñeïp ôû trong nöôùc ñeå cuøng cuùng döôøng. Neáu coù theå öng thuaän nhö treân thì söï giao haûo giöõa hai nöôùc luoân luoân toát ñeïp, coøn khoâng thì seõ ñem binh tröøng phaït caùc vò. Ngoaøi ra, baûy quoác vöông, caùc vò Ly-xa ôû thaønh Tyø-da-ly... ñeàu sai söù giaû ñeán baøy toû vieäc xin chia phaàn xaù-lôïi vaø caùch xöû söï cuõng ñeàu nhö vaäy. Baáy giôø caùc haøng Baø-la-moân, Tröôûng giaû, Cö só cuõng ñeàu sai ngöôøi thaân tín ñeán thöa vôùi caùc vò Löïc só:

67 KINH ĐẠI BÁT NIẾT BÀN - TRƯỜNG A HÀM II –Ñöùc Theá Toân laø thaày cuûa chuùng toâi, xin thöông xoùt phaân cho chuùng toâi phaàn xaù-lôïi. Luùc aáy söù giaû cuûa caùc nöôùc ñi ñeán choã caùc vò Löïc só trình baøy ñaày ñuû yù nguyeän cuûa vua nöôùc hoï. Caùc vò Löïc só nghe theá trong loøng baát bình, traû lôøi caùc söù giaû: –Ñöùc Phaät ñeán nöôùc chuùng toâi maø vaøo Nieát-baøn, xaù-lôïi töï nhieân phaûi thuoäc veà chuùng toâi. Neáu muoán ôû coõi nöôùc khaùc cuøng taïo baûo thaùp trang nghieâm ñeå cuùng döôøng, thì vieäc aáy khoâng theå ñöôïc. Khi baûo thaùp ôû ñaây hoaøn thaønh, maëc tình caùc vò coù theå thích thuù cuøng ñeán ñaây ñeå cuùng döôøng leã baùi. Coøn neáu muoán daáy binh ñeå ñöôïc vaøo choán naøy tröôùc thì quaân vaø daân nöôùc chuùng toâi cuõng ñuû söùc lo lieäu ñeå choáng laïi. Caùc vò söù giaû ñeàu trôû veà nöôùc mình, moãi ngöôøi ñeàu trình baøy leân vua söï

vieäc nhö vaäy. Caùc vò vua nghe xong trong loøng caøng giaän döõ, ñeàu chænh ñoán caùc loaïi binh maõ keùo ñeán coâng phaït. Luùc aáy, caùc vò Löïc só cuõng söûa sang chieán cuï ñeå choáng laïi keû ñòch. Baáy giôø trong thaønh Cöu-thi-na coù moät vò Baø-la-moân teân Ñoà-loâ-na laø haøng thoâng minh trí tueä, tin töôûng nôi Tam baûo, beøn töï nghó: "Quoác vöông taùm nöôùc kia vaø caùc vò Ly-xa, söùc löïc traùng kieän, binh chuùng tinh nhueä. Vaû laïi, caùc vò Löïc só duø doõng maõnh cuõng khoù ñòch noåi, neáu ñaùnh nhau thì seõ khoù baûo toaøn". Nghó nhö vaäy roài, oâng lieàn baøn vôùi caùc vò Löïc só: –Caùc vò tuy raát doõng maõnh, nhanh nheïn, quaû caûm, nhöng taùm quoác vöông kia chung söùc ñoàng loøng, thì binh soá ñoâng ñaûo, quaân traän huøng maïnh, neáu chieán ñaáu seõ khoâng traùnh khoûi thaát baïi. Khí theá hai beân ñeàu quyeát lieät, khí giôùi saéc beùn, khi ñaõ giao tranh taát coù toån thöông, taøn haïi. Ñöùc Nhö Lai khi coøn ôû ñôøi ñaõ daïy moïi ngöôøi thöïc haønh töø bi maø ngaøy nay boãng döng cuøng nhau saùt phaït. Caùc vò cuõng khoâng neân tham tieác xaù-lôïi, neân phaân chia cho caùc nöôùc vaø nhöõng vò Ly-xa... Moãi quoác vöông ñeàu ôû nôi laõnh thoå cuûa mình maø taïo döïng baûo thaùp, môùi hôïp vôùi lôøi daïy xöa kia cuûa Ñöùc Theá Toân, laïi cuõng khieán cho caùc vò ñeàu ñöôïc phöôùc lôïi. Caùc vò Löïc só nghe lôøi khuyeân nhö vaäy, taâm yù ñöôïc thoâng toû lieàn ñaùp: –Lôøi cuûa oâng noùi thaät hôïp lyù, xin thuaän theo yù kieán cuûa oâng. Baø-la-moân Ñoà-loâ-na khi thaáy caùc vò Löïc só ñaõ baõi boû vieäc quaân binh, lieàn ra ngoaøi thaønh noùi vôùi caùc ñöùc vua:

–Caùc vò nay vì vieäc gì maø daáy binh? Caùc vua ñaùp: –Chuùng toâi vì phaùp, neân töø xa ñeán caàu thænh xaù-lôïi nhöng bò choáng cöï, khoâng chòu phaân chia, vì vaäy nay chuùng toâi keùo binh cuøng ñeán. Baø-la-moân Ñoà-loâ-na laïi noùi vôùi caùc vò vua: –Chuùng toâi ñaõ cuøng nhau baøn luaän laø muoán caàu hoøa, caùc vò Löïc só seõ phaân chia xaù-lôïi cuøng vôùi quyù vò. Caùc vò haõy duøng bình baùu ñeå ñöïng, toâi seõ vì quyù vò maø phaân chia. Taùm vò quoác vöông nghe noùi nhö theá ñeàu vui möøng, cuøng trao bình vaøng. Baø-la-moân Ñoà-loâ-na nhaän caùc bình vaøng ñem vaøo thaønh, ôû treân laàu cao maø phaân chia xaù-lôïi, roài giao laïi cho taùm vò quoác vöông. Luùc aáy, caùc vò vua ñaõ ñöôïc phaàn xaù-lôïi, ñeàu vui möøng phaán khôûi, cung kính ñem veà nöôùc mình, ñeàu taïo döïng baûo thaùp. Baø-la-moân Ñoà-loâ-na theo caùc vò Löïc só xin caùi bình ñaõ phaân xaù-lôïi ñeå töï taïo thaùp thôø. Caùc vò Löïc só laáy phaàn xaù-lôïi cuûa mình ôû ngay nôi choã traø tyø, hôïp vôùi tro than coøn laïi ñeå taïo döïng baûo thaùp phuïng thôø. Nhö vaäy laø goàm coù taát caû möôøi choã taïo thaùp ñeå toân thôø xaù-lôïi. Ñöùc Nhö Lai töø khi saép vaøo Nieát-baøn, khi vaøo Nieát-baøn cho ñeán luùc traø tyø, taïo döïng baûo thaùp phuïng thôø xaù-lôïi, söï vieäc dieãn bieán laø nhö vaäy. Sau ñoù Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp cuøng Toân giaû A-nan vaø caùc thaày Tyø- kheo ôû taïi thaønh Vöông xaù ñaõ keát taäp ba taïng kinh ñieån.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.